

Information om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för allmän plats inom vägföreningsområden

Ylva Persson, projektledare
Håkan Elm, avdelningschef Plan och Bygglov
Maria Rothman, vattenstrateg
Jakob Åhlander, landskapsingenjör

Presentationen

1. Välkomna! Kort presentation
2. Vad är beslutat?
3. Ekonomiska konsekvenser för kommunen
4. Varför detaljplaner?
5. Dagvatten – vad är väghållarens ansvar?
6. Vilken standard ställer kommunen på den allmänna platsmarken för övertagande?
7. Vad händer nu? Fortsatt arbete

Kort paus runt 18.00
Avslut 19.00

Vad är beslutat?

1. Kommunfullmäktige beslutar att Norrköpings kommun ska möjliggöra för ett helt eller delvis kommunalt övertagande av huvudmannskapet för allmän plats och anläggningar från vägföreningar inom kommunen enligt följande:

1.1 Vägföreningar inom kommunens prioriterade utvecklingsorter som är utpekade i kommunens översiktsplan

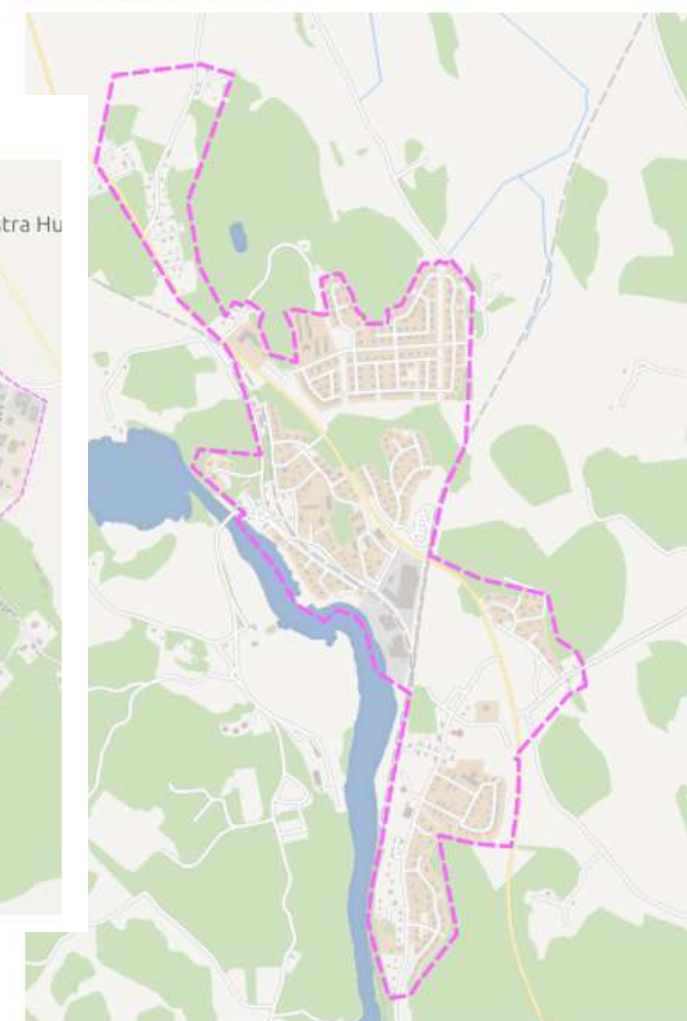
1.2 Vägföreningar med anläggningar, på allmän platsmark i sammanhängande bebyggelseområden, som kan anses vara av väsentligt intresse utifrån kommunens kriterier som redogörs för under kapitel 1.2 *Rapport Kommunalt övertagande av huvudmannskap för allmän plats från vägföreningsområden.*

Prioriterade utvecklingsorter

Åby/Jursla

Kimstad/Norsholm

Östra Husby

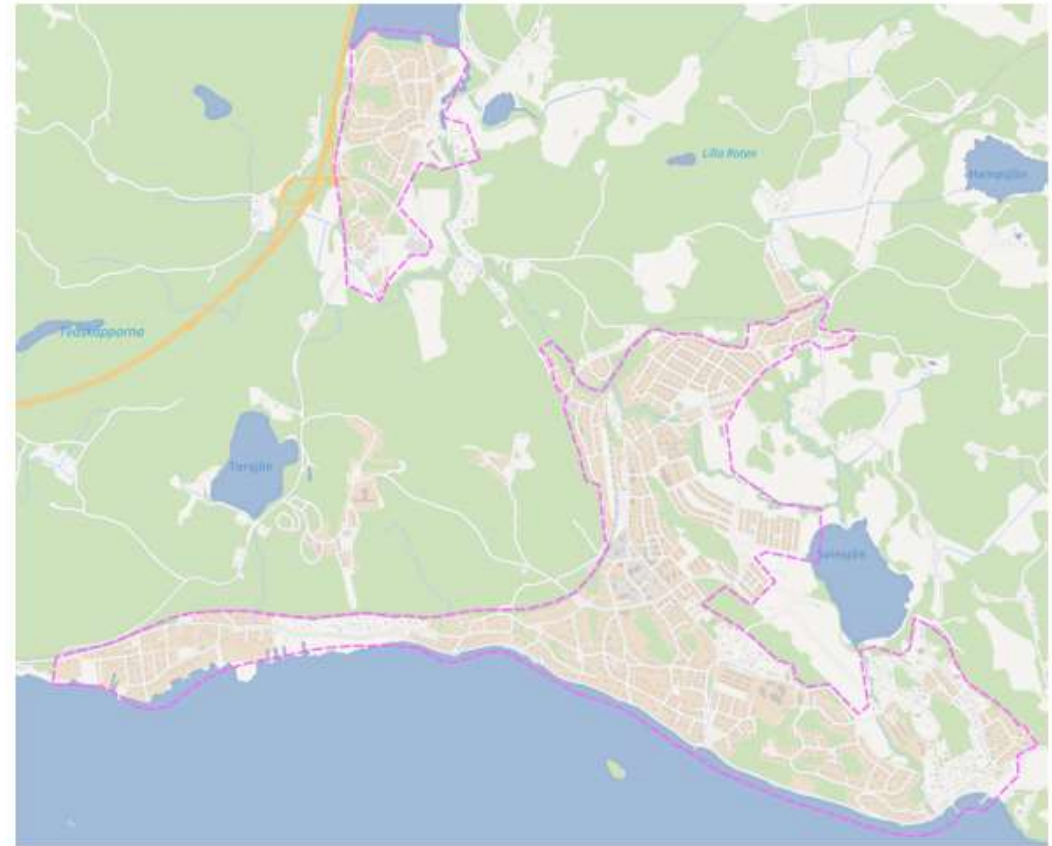

Prioriterade utvecklingsorter

Svärtinge

Krokek

Prioriterade utvecklingsorter

Skärblacka

Vad är beslutat?

2. Kommunfullmäktige beslutar följande prioritering gällande kommunalt övertagande:

2.1 Kommunens prioriterade utvecklingsorter enligt beslutspunkt 1.1. prioriteras gällande kommunalt övertagande

2.2 Prioritering utöver punkten 2.1 ska ske i den ordning som medför det mest resurseffektiva genomförandet för kommunen.

Vad är beslutat?

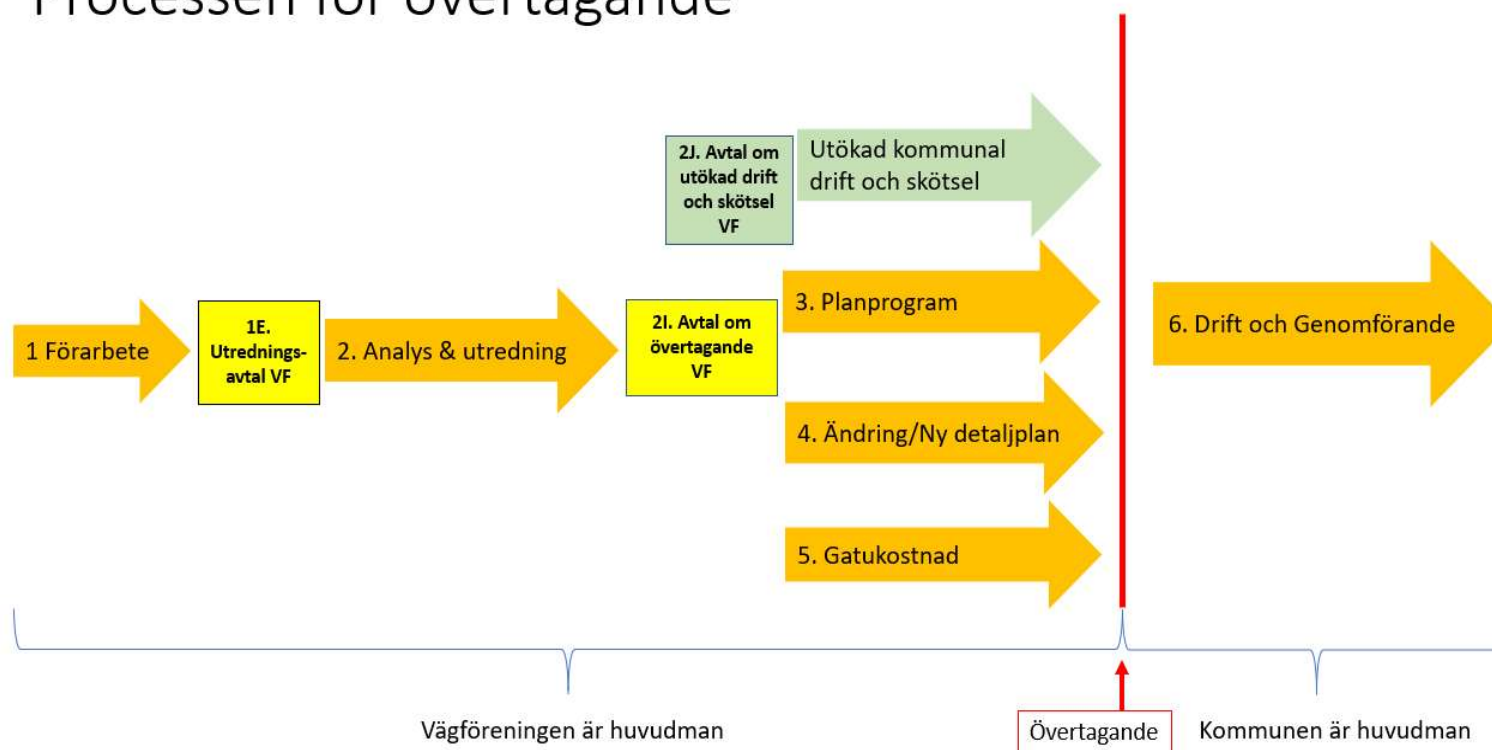
"Detta innebär att kontoret prioriterar mellan ansökande vägföreningar utifrån:

- *Kommunens personella- och ekonomiska resurser,*
- *Planförhållanden,*
- *Andra planer i närområdet,*
- *Information som framkommer i dialog med Nodra gällande utbyggnad*
- *Hur väl samarbetet med vägföreningen fungerar samt hur väl vägföreningen förstår vad som krävs av dem i processen*

Vad är beslutat?

3. Kommunfullmäktige beslutar att ge samhällsplaneringsnämnden i uppdrag att genomföra övertagandeprocessen enligt kapitel 3, *Rapport Kommunalt övertagande av huvudmannaskap för allmän plats från vägföreningsområden.*

Processen för övertagande

Vad är beslutat?

4. Kommunfullmäktige beslutar att allmänna platser och anläggningar (gator, grönområden, gc-vägar, dagvattenhantering etc.) vid eller i samband med ett kommunalt övertagande ska uppfylla kommunens *Standardkrav i samband med övertagande*.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

2023-05-31

Vårt diarienummer
SPN 2023/0388

Bilaga 2

**Standardkrav i samband med övertagande av
vägföreningar inom Norrköpings kommun**

Antagen av kommunfullmäktige 2023-xx-xx

Vad är beslutat?

- Tekniska krav som rör allt från bärighetsklass på vägarna, krav på lekplatsstandarder till dagvatten
- Lågt ställda krav jämfört med förra övertagandet (Norsholm)
- Krav på dagvattenhantering som ska kunna avleda 10-års regn på 80% av anläggningen

Vad är beslutat?

5. Kommunfullmäktige beslutar att principen för kostnadsfördelning mellan kommun och vägförening är:

5.1 Kommunen bekostar detaljplanearbete, förrätningskostnader samt övriga administrativt anknutna kostnader kopplat till övertagandeprocessen.

5.2 Vägföreningen utför och bekostar förbättringar/standardhöjningar för att uppfylla standardkraven enligt beslutspunkt 4. Alternativt genomför kommunen motsvarande åtgärder och finansierar det genom uttag av gatukostnadsersättning enligt PBL.

5.3 Kommunen och vägföreningen delar lika på kostnaden för teknisk utredning av gemensamhetsanläggningen.

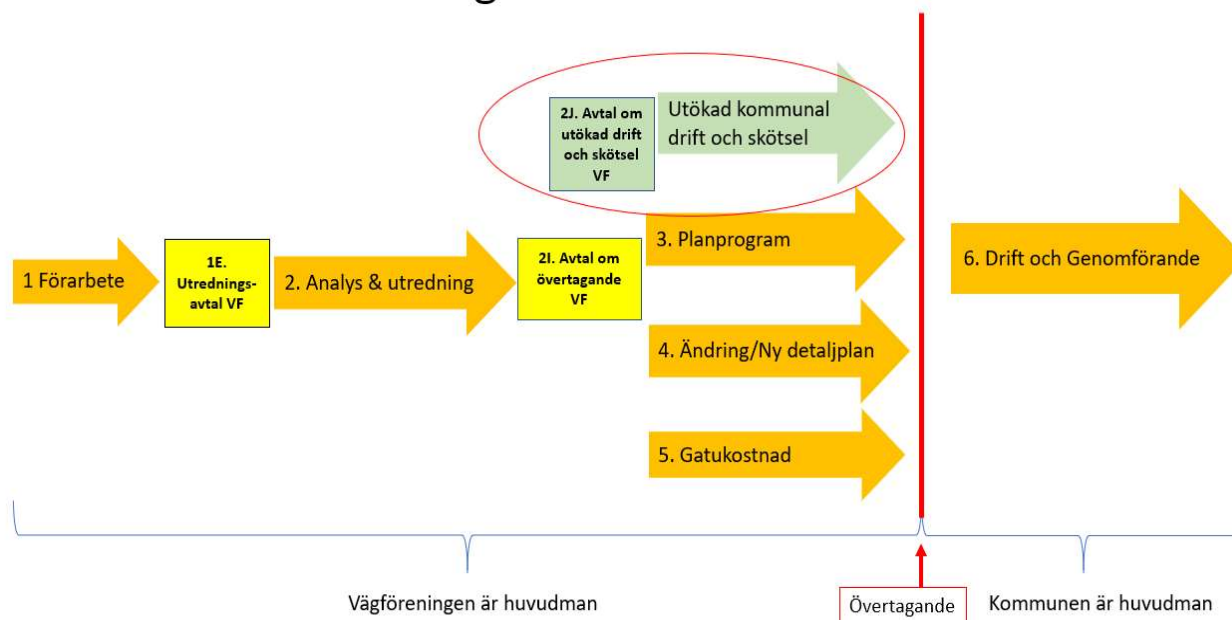
Kostnadsfördelning

- Kommunen tar en stor del – betydligt större än vid förra övertagandebeslutet
- Kostnaden för vägföreningen beror av hur väl föreningen skött sina anläggningar

Vad är beslutat?

6. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen kan överta driften före det formella övertagandet av huvudmannaskap. Utökat driftövertagande kan tidigast ske efter att avtal slutits mellan kommun och förening gällande övertagande, beskrivet i övertagandeprocessen enligt beslutspunkt 3.

Processen för övertagande

Estimerad tidplan

- Om arbetet prioriteras är tidplanen för övertagande av de prioriterade utvecklingsorterna till 15-25 år.
- Den estimerade tidplanen baseras på de detaljplaneanalyser som genomförts.

OBS! Estimerade siffror utifrån det vi vet nu

Ekonomiska konsekvenser

Följande kostnader kommunens beräknade kostnader för de prioriterade utvecklingsorterna utifrån föreslaget beslutsunderlag:

Övertagandeprocessen

Personella resurser

- DP-kostnader (19,3 miljoner totalt)
- Personalkostnader (4 miljoner per år)

Övriga kostnader

- 16,7-25 miljoner totalt

Totalt 5,8-6,2 miljoner per år om arbetet skulle ta 20 år (est. tidplan 15-25 år)

OBS! Estimerade siffror utifrån det vi vet nu

Ekonomiska konsekvenser

Följande kostnader kommunens beräknade kostnader för de prioriterade utvecklingsorterna utifrån föreslaget beslutsunderlag:

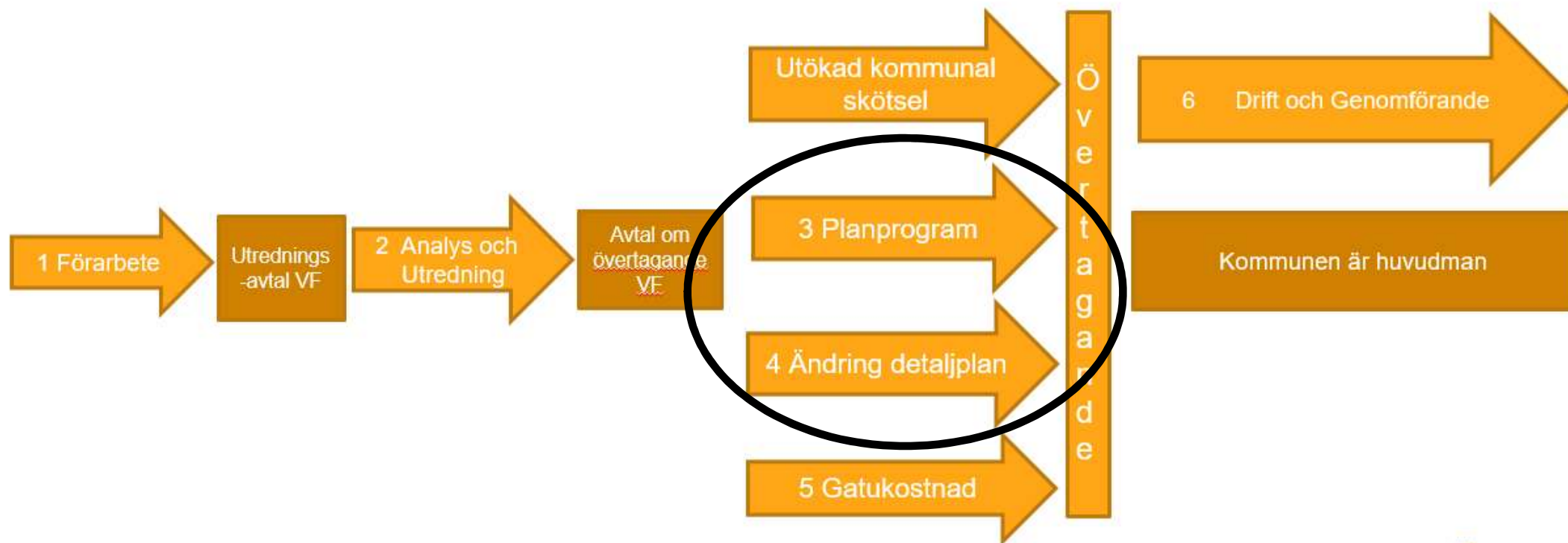
Efter övertagandet

- Beräknad ökningen för årlig drift- och reinvesteringsbudget 31-53 miljoner
- Kostnaderna består av ökat resursbehov, kostnader för drift och reinvestering.
- De ökade driftkostnaderna kommer efterhand när/om kommunen blir huvudman och/eller att avtal tecknas om utökat driftövertagande.
- Troligen vill kommunen på sikt vill jobba med utveckling i orterna. Investeringar tillkommer då.
- Minskade bidrag och medlemsavgifter på ca 6,5 miljoner per år

Konsekvenser

- Utöver detta kommer troligen resurser också krävas på Nodra.

Detaljplaneprocessen

Vad är en detaljplan?

- Kommunen får/ska reglera användningen av mark och vatten med detaljplan
- Detaljplan ska reglera huvudmannaskap, kommunen ska vara huvudman om det inte finns särskilda skäl
- Detaljplan ska reglera gränserna för allmänna platser, kvartersmark och vattenområden
- Kommunen ska bestämma användningen, utformningen av allmänna platser, kvartersmark och områdesbestämmelser
- Detaljplanen får rättslig verkan
- Genomförandetid (5-15 år)

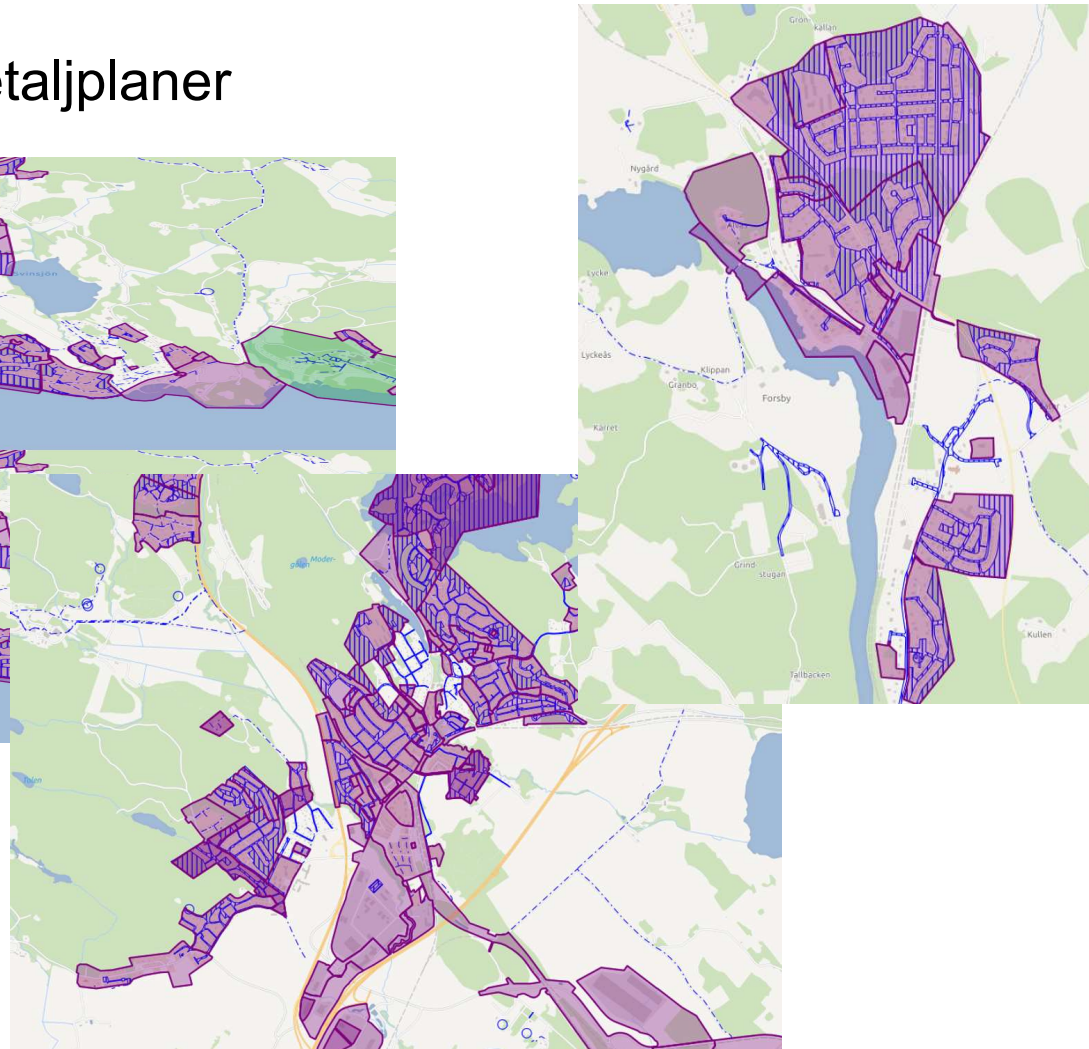
Detaljplaneprocess (gäller även vid ändring av DP)

- Syftet är att pröva lämplig markanvändning
- Utgår från allmänna intressen i PBL, t.ex.
 - Ändamålsenlig struktur, god livsmiljö, långsiktigt god hushållning med mark och vatten
 - Hälsa och säkerhet, geotekniska förhållande, trafik, avlopp, avfall etc.
 - Förbygga föroreningar
 - Olyckor, översvämning, erosion etc.
- Demokratisk process där dialog med medborgare sker i 2 faser (*)
- Normalt tar processen mellan 1-2 år (exkl. ev. överklagande)

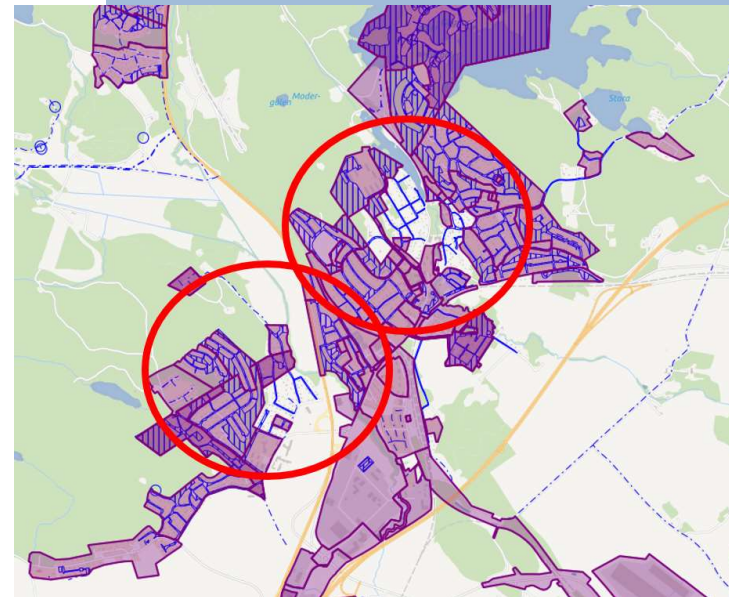
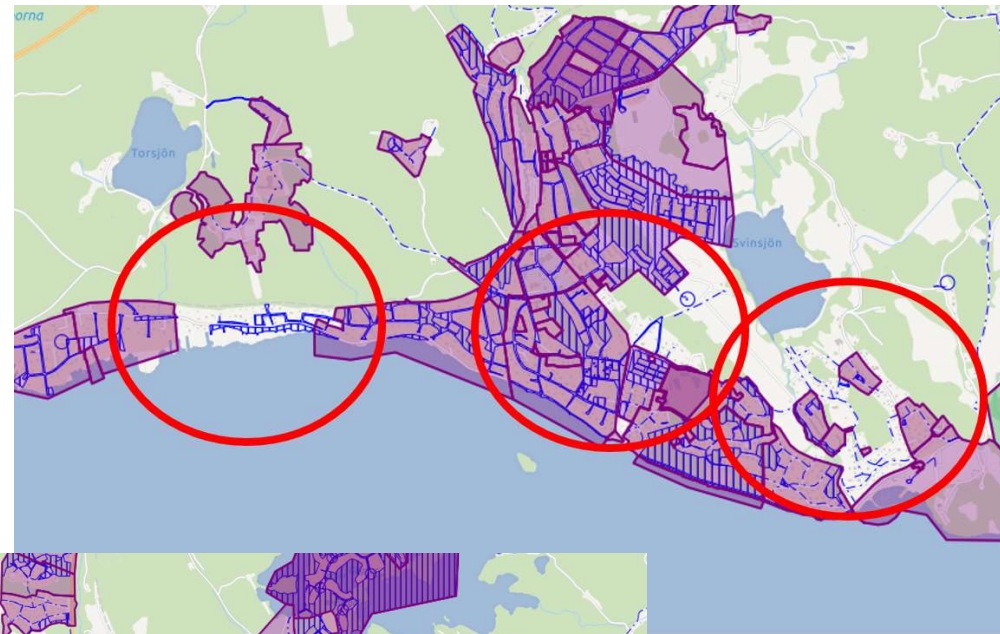
Övertagande - planperspektivet

- Totalt omfattas ca 200 detaljplaner

Övertagande - planperspektivet

- Inklusiva de vägar med GA som inte omfattas av detaljplan

Tre typer av planarbeten

- **Administrativ ändring, tilläggsbestämmelser**
 - Endast ändring av huvudmannskapet – ingen ny lämplighetsbedömning krävs
- **Ändring, t.ex. justering av gräns**
 - Ska rymmas inom det ursprungliga syftet
 - Vid ändring av detaljplan sker lämplighetsprövning i den ändrade delen
- **Upprätta ny detaljplan**
 - Lämpligheten prövas efter alla nu gällande regler

Övertagande - planperspektivet

- Exempel på fråga att hantera

Dagvattenhantering

- Dagvatten = regn- eller smältvatten, dvs ytvatten, som rinner över olika ytor som t ex gräs, grus, asfalt och tak. Även dräneringsvatten är dagvatten.

Lagstiftning för vatten

- De lagar som används idag är främst:
 - *Lagen om allmänna vattentjänster*
 - *Jordabalken*
 - *Miljöbalken*
 - *Plan och bygglagen*
- Den som bygger ut vattentjänster i en kommun kallas VA-huvudman. I Norrköping är det kommunala bolaget Nodra VA-huvudman.

Verksamhetsområde för vattentjänster

- I Norrköping finns det fyra olika vattentjänster;
 - vatten
 - spill
 - dagvatten gata och
 - dagvatten total (gata och fastighet)
- Kommunen reglerar vilka tjänster som behövs genom att skapa olika typer av verksamhetsområde. Kostnaderna för vattentjänster självfinansieras.
- I många ytterområden finns endast tjänster för vatten och spill.
- I kommunens VA-plan beskrivs utbyggnader till nya områden. Arbetet pågår med att uppdatera VA-planen till Vattentjänstplan. I det arbetet ska områden med enbart tjänsterna vatten och spill analyseras.

Väghållarens dagvattenansvar

- Som väghållare ingår det att säkra hanteringen av vägdagvatten. Vägdagvatten ska hanteras på ett sådan sätt att det inte orsakar skador på angränsande fastigheter.

Inom verksamhetsområde dagvatten gata

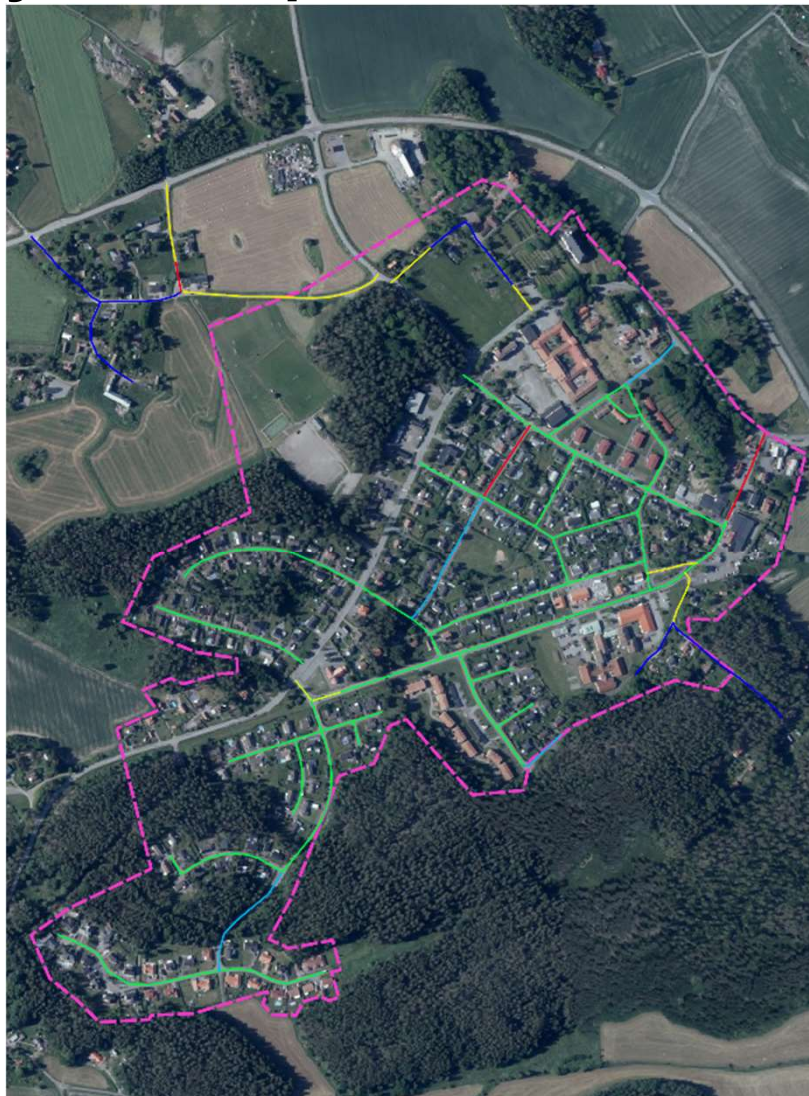
- Dagvattnet avvattnas till närmaste ledning via diken eller brunnar.
- Väghållaren har ansvar för de brunnar, ledningar och diken som avvattnar dagvattnet fram till de större huvudledningar.

Utanför verksamhetsområde dagvatten gata

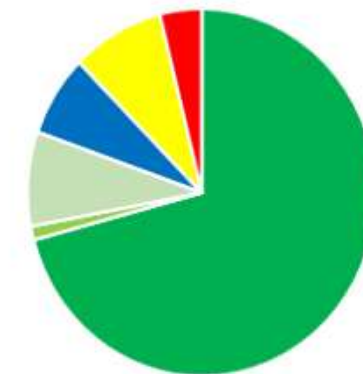
- Väghållaren ansvar för att avvattna vägen **samt** avleda dagvattnet vidare på ett sådant sätt att skada på omkringliggande fastigheter inte sker ex. via diken eller ett eget ledningsnät.

- Rättspraxis i Sverige har visat att dagvattensystemen ska ha en kapacitet att klara av regnvolymer som kommer vart tionde år.

Dagvattenanalys av de prioriterade utvecklingsorterna Östra Husby

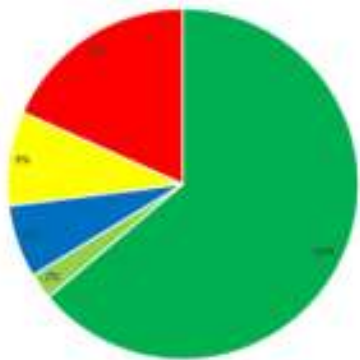
Östra Husby

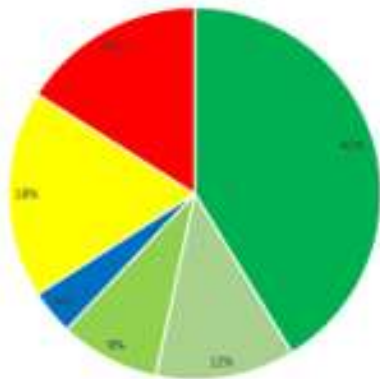
- Verksamhetsområdet dagvatten
- Ledningar och brunnar finns, ej VO
- Underlag saknas men troligen VO
- Underlag saknas
- Diken eller slänter
- Dagvattenhantering saknas

Samtliga analyserade orter

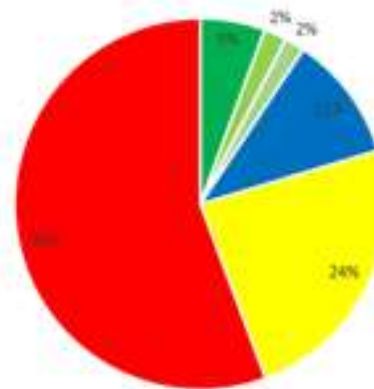
Jursla

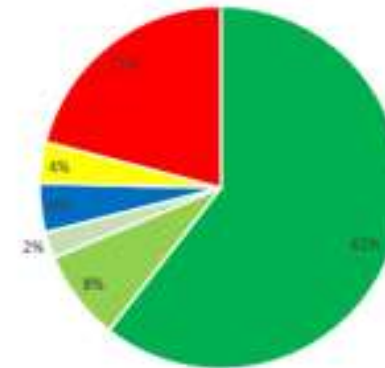
Kimstad

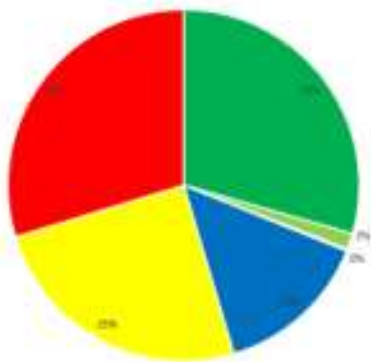
Svärtinge

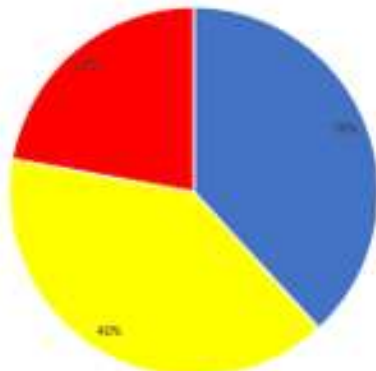
Åby

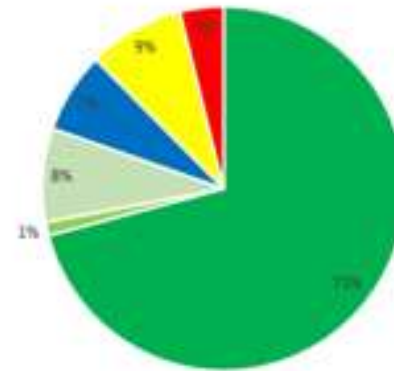
Krokek

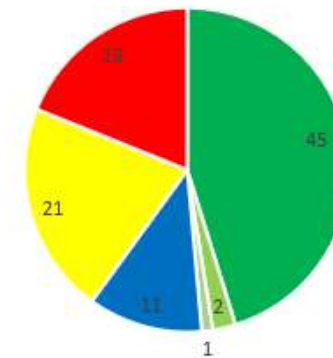
Strömsfors

Östra Husby

Skärblacka

Standardkrav i samband med övertagande av vägföreningar (Bilaga 2)

1. Gata

1.1 Gatuutrymme/Körbanebredd

1.2 Gångbana

2. Hållfasthet

2.1 Överbyggnad

2.2 Beläggning

2.3 Konstruktioner och konstbyggnader

Forts. standardkrav

3. Dagvattenhantering

Dagvattenanläggningar ska ha en fullgod funktion för att kunna avleda 10-års regn till 80% av anläggningens omfattning.

3.1 Brunnar/serviser

3.2 Diken/trummor

4. Sikt och framkomlighet

4.1 Trafiksäkerhet

4.2 Vägmärken

4.3 Fria höjden

Forts. standardkrav

5. Grönytor

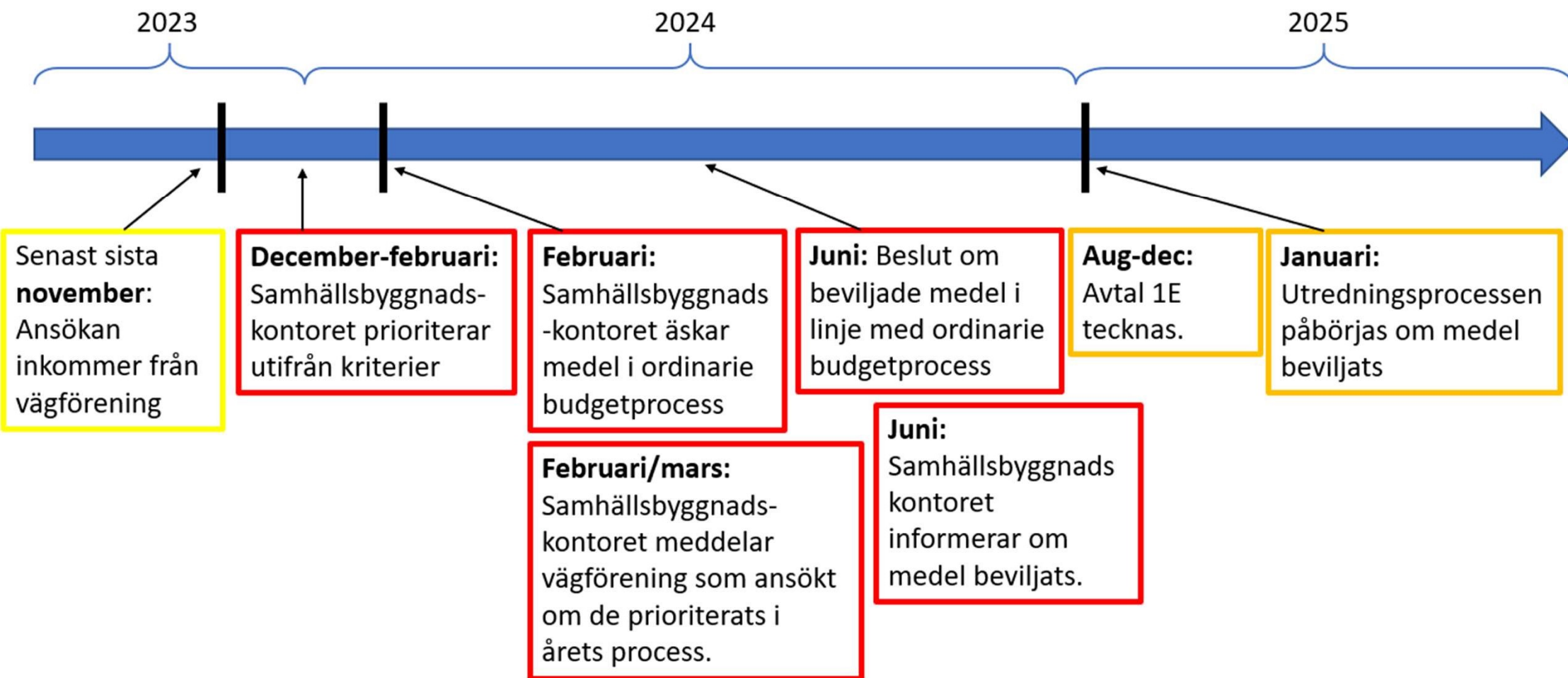
5.1 Lekplats & grönyta

5.2 Gräsytor

5.3 Träd och buskage, perennplanteringar

5.4 Utrustning

Vad händer nu?

Vad händer nu?

- Önskemål har framkommit om att någon från kommunen deltar vid årsmöte.
- Vad behöver ni för information från oss för att komma framåt i er ev process?
- Övriga frågor?

norrkoping.se

